

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Krapina

KLASA: 041-01/22-03/22
URBROJ: 613-04-22-9
Krapina, 15. srpnja 2022.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Hrvatska
demokršćanska
stranka
za 2021.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Sustav unutarnjih kontrola	5
	Planiranje	6
	Financijski izvještaji	6
III.	REVIZIJA ZA 2021.	13
	Ciljevi i područja revizije	13
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	13
	Metode i postupci revizije	14
	Nalaz za 2021.	15
	Provedba naloga i preporuka	16

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Hrvatske demokračanske stranke (dalje u tekstu: Stranka) za 2021.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i o usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2021. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2021. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je svojstvo pravne osobe stekla u prosincu 2013., upisom u Registar političkih stranaka, koji vodi Ministarstvo pravosuđa i uprave, po prethodno zaključenom ugovoru o osnivanju jedinstvene demokršćanske stranke koji su zaključile političke stranke Hrvatski demokršćani, Hrvatska kršćanska demokratska stranka i Hrvatski proljećari te nakon održanog zajedničkog osnivačkog Sabora. Sjedište Stranke je Ozaljska 90, Zagreb.

Djelokrug rada Stranke određen je Statutom i Temeljnim programskim načelima Stranke. Stranka je osnovana u cilju da se Republika Hrvatska uredi na načelima kršćanske demokracije i sa svrhom promicanja i ostvarivanja ciljeva naznačenih u Temeljnim programskim načelima. Svoj politički nauk temelji na socijalnom nauku Katoličke Crkve te na sintezi bogatih povijesnih, kulturnih i političkih iskustava svih hrvatskih naraštaja, koja uzima kao osnovu za razumijevanje društvenih procesa, razumijevanje svojih građana i njihovih potreba te razumijevanje međunarodnih subjekata kada je u pitanju njihov odnos prema hrvatskoj državi, vodeći računa o suvremenim međunarodnim političkim odnosima te socijalno-psihološko-gospodarskim i političkim specifičnostima suvremene Republike Hrvatske.

Statut i izmjene iz prosinca 2013., listopada 2017. i prosinca 2019. bili su na snazi do 18. prosinca 2021. Sabor Stranke donio je novi Statut 18. prosinca 2021., koji je stupio na snagu i primjenjuje se danom donošenja, a objavljen je u službenom listu Republike Hrvatske u svibnju 2022. (Narodne novine 55/22). Promjene se odnose na središnja tijela Stranke.

Statutom iz prosinca 2021. utvrđene su temeljne vrijednosti za koje se zalaže Stranka: štiti i promiče hrvatske nacionalne interese; domoljublje te tradicionalne, demokršćanske i univerzalne humanističke vrijednosti; središte politike je čovjek sa svojim neotuđivim dostojanstvom, pravima i odgovornostima; zalaže se za vrijednosti slobode, demokracije, pravne države, poštovanja temeljnih ljudskih prava, obiteljskih vrijednosti, ravnopravnost žena i muškaraca, solidarnost te socijalno-tržišno gospodarstvo.

Ustrojstvena struktura i politički rad temelje se na demokratskim načelima. Statutom su također uređeni ciljevi i način djelovanja te druga pitanja vezana za ustrojstvo i rad, a osobito pitanja članstva, način na koji članovi neposredno i preko svojih izabranih predstavnika upravljaju Strankom, kao i način financiranja Stranke. Svoj unutarnji teritorijalni ustroj Stranka usklađuje s teritorijalnim i političkim ustrojem Republike Hrvatske. Unutar Stranke mogu djelovati i drugi oblici udruživanja osim po teritorijalnom i političkom načelu, i to po raznim društvenim, interesnim skupinama kao što su umirovljenici, mladež i slično. Ustrojstvo ovih oblika te njihova prava i obveze propisuje Predsjedništvo Stranke svojom odlukom. Ustrojstveni oblici su podružnice, ogranci i temeljni ogranci. Podružnice se organiziraju na razini županija i Grada Zagreba, ogranci na razini gradova i općina, a temeljni ogranci na razini mjesnih odbora i naselja. Do konca 2021. osnovano je šest podružnica i 39 ogranaka. Stranka je koncem 2021. imala 1 058 članova.

Središnja tijela su Sabor, Predsjednik, Zamjenik Predsjednika, Dopredsjednik, Izvršni odbor, Predsjedništvo i Nadzorni odbor. U Stranci još djeluju Veliko vijeće (do 18. prosinca 2021. bilo je najviše predstavničko tijelo Stranke između dva zasjedanja Sabora), Vijeće mladih i Tajnik. Mandat članova tijela traje četiri godine.

Sabor je najviše stranačko tijelo koje donosi i mijenja Statut, Program i opće smjernice politike Stranke. Čine ga Predsjednik, Zamjenik Predsjednika, Dopredsjednik, članovi Predsjedništva, predsjednik Vijeća mladih, predsjednik Velikog vijeća, članovi Nadzornog odbora, zastupnici u Hrvatskom saboru koji su članovi Stranke, izabrani članovi Stranke u tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave, članovi Stranke koji su imenovani za državne dužnosnike, predsjednici podružnica Stranke te izaslanici ogranka Stranke temeljem broja koji utvrđuje Izvršni odbor Stranke. Sabor bira i razrješava Predsjednika, Zamjenika Predsjednika, Dopredsjednika, tri člana Predsjedništva i tri člana Nadzornog odbora, donosi programska načela, raspravlja o izvješćima najviših upravnih tijela između dva zasjedanja, donosi odluke o njima te daje smjernice za njihov daljnji rad, donosi druge akte iz svojeg djelokruga koji su potrebni za rad Stranke i donosi poslovnik i druge akte o svojem radu. Izborni Sabor održava se, u pravilu, jednom u četiri godine. Održan je u prosincu 2021. na kojem su izabrani Predsjednik, Zamjenik Predsjednika te članovi Nadzornog odbora. U skladu s novim Statutom, odluke o imenovanju Tajnika, Rizničara i Likvidatora donio je Predsjednik Stranke.

Predsjednik predstavlja i zastupa Stranku, predsjedava sjednicama Izvršnog odbora i Predsjedništva te osigurava provedbu njihovih odluka, nalogodavac je za raspolaganje financijskim sredstvima i odgovoran je za funkcioniranje Stranke, podnosi izvješće Saboru Stranke između dva zasjedanja, imenuje Tajnika, vodi politiku Stranke sukladno programskim dokumentima, odlukama Sabora, Izvršnog odbora i Predsjedništva, vodi pregovore i samostalno parafira međustranačke sporazume i dogovore, a potpisuje kad ih prihvati Predsjedništvo, daje potrebne instrukcije i pokreće inicijative za razvoj i napredak Stranke na svim razinama te obavlja i druge dužnosti utvrđene zakonima, Statutom i odlukama stranačkih tijela. Za svoj rad odgovara Saboru. Od 26. veljače 2014. i u vrijeme obavljanja revizije (svibanj 2022.) Predsjednik Stranke je prof. dr. sc. Goran Dodig.

Zamjenika Predsjednika bira Sabor. Zamjenik Predsjednika zastupa Stranku u odsutnosti Predsjednika, njegove izvanredne spriječenosti te kao i u slučaju prestanka mandata Predsjednika do održavanja novih izbora, a najduže do šest mjeseci.

Sabor izabire i jednog Dopredsjednika. Predsjednik radi učinkovitijeg rada može zadužiti Dopredsjednika za određena područja rada.

Izvršni odbor najviše je izvršno-političko tijelo Stranke. Čine ga Predsjednik, Zamjenik Predsjednika, Dopredsjednik i Tajnik. Provodi odluke i zaključke Sabora, provodi tekuću politiku, utvrđuje i definira politiku, brine se o financijskim sredstvima potrebnim za rad, utvrđuje programske smjernice i izborni program Stranke te donosi Pravilnik o ustrojstvu i načinu rada Stranke, Etički kodeks i druge odluke predviđene Statutom. Za svoj rad odgovoran je Predsjedniku i Saboru.

Predsjedništvo je (od 18. prosinca 2021.) najviše političko i programsko tijelo između dva zasjedanja Sabora. Čine ga Predsjednik, Zamjenik Predsjednika, Dopredsjednik, Tajnik i tri izabrana člana Predsjedništva, a u radu Predsjedništva sudjeluju predsjednik Velikog vijeća, predsjednik Nadzornog odbora te mogu sudjelovati i druge osobe, bez prava odlučivanja. Predsjedništvo usvaja programska načela, donosi političke i druge odluke o pitanjima važnim za ostvarenje ciljeva Stranke o kojima ne odlučuje Sabor, usvaja financijski plan i završni račun, raspravlja o prigovorima i žalbama na odluke o stegovnim mjerama članovima Stranke te odlučuje o svim prigovorima u drugostupanjskom postupku. Za svoj rad odgovorno je Predsjedniku i Saboru.

Nadzorni odbor ima tri člana, uključujući i predsjednika Nadzornog odbora, a članovi Nadzornog odbora ne mogu biti članovi nijednog drugog tijela Stranke. Članove Nadzornog odbora bira Sabor, a predsjednika Nadzornog odbora članovi Nadzornog odbora između sebe. Nadzire rad Stranke, a posebno materijalno-financijsko poslovanje te o svojem radu podnosi izvješće najmanje jedanput godišnje Predsjedništvu i svaki put Saboru kada zasjeda. Nadzorni odbor dužan je o uočenim nepravilnostima u radu izvijestiti Predsjednika i Predsjedništvo s prijedlogom mjera za njihovo uklanjanje.

Veliko vijeće je (od 18. prosinca 2021.) političko-savjetodavno tijelo koje raspravlja o političkim pitanjima, programu i strategiji djelovanja, razmatra i donosi zaključke o svim pitanjima i aspektima društveno-političkog života, predlaže inicijative, daje preporuke i mišljenja te svojim radom pruža pomoć tijelima Stranke.

Vijeće mladih neformalno je tijelo, a čine ga mladi članovi koji nisu članovi središnjih tijela Stranke, ne donosi obvezujuće odluke ni za jedno tijelo Stranke, ali svoje analize, prijedloge i sugestije obvezno upućuje Predsjedništvu.

Tajnik Stranke osigurava organizacijske, materijalne i tehničke uvjete za rad i odlučuje o administrativnim pitanjima i pitanjima namještenika te ih imenuje na pozicije sukladno usvojenim propisnikom uz suglasnost Predsjednika. Uz Predsjednika i Zamjenika Predsjednika nalogodavac je za raspolaganje financijskim sredstvima i suodgovoran za operativno funkcioniranje Stranke; vodi brigu o cjelokupnom ustrojstvu i brine se za administrativno poslovanje te koordinira rad središnjih tijela; odgovora za ustroj i vođenje evidencije članstva; ustrojava i vodi Političku akademiju Stranke te preko zaduženih osoba u uredu Tajništva vodi materijalno i financijsko poslovanje.

Uz Statut i Programska načela doneseni su i drugi opći akti (Pravilnik o materijalno-financijskom poslovanju, Etički kodeks, Pravilnik o radu Velikog vijeća, Pravilnik o radu Predsjedništva, Pravilnik o radu Nadzornog odbora, Pravilnik o unutarstranačkim izborima, Pravilnik o ustrojstvu i načinu rada, Propisnik o uporabi pečata podružnica i ogranaka Stranke i njihovom čuvanju te Pravilnik o evidenciji i vođenju knjige članstva).

Stranka u 2021. nema zaposlenih, a računovodstvene poslove obavljao je knjigovodstveni servis.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbi članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14), financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

Pravilnikom o materijalno-financijskom poslovanju (iz veljače 2020.), između ostalog, uređeno je raspolaganje sredstvima, nadzor, financijsko izvještavanje, financiranje, blagajničko poslovanje, financijski plan te popis imovine i obveza. Prema navedenom Pravilniku, svu financijsku dokumentaciju kojom se stvaraju obveze Stranke ovjerava Predsjednik.

Etičkim kodeksom (iz studenoga 2017.) uređena su načela i pravila ponašanja, sukob interesa te visoki i jasni standardi etičkog ponašanja koje trebaju poštovati članovi, ali i osobe koje nisu članovi, a politički djeluju za Stranku. Tijekom 2021. nije bilo povrede službene dužnosti.

Nadzorni odbor je u veljači 2022. obavio kontrolu financijsko-materijalnog poslovanja za 2021. te je utvrdio da nije bilo nepravilnosti u poslovanju.

Stranka provodi vanjsku komunikaciju putem konferencija za tisak, priopćenjem za medije te preko društvenih mreža i mrežnih stranica. Poštuje propise kojima je regulirano pravo pristupa informacijama, transparentnost i odgovornost, objavljivanje propisanih izvještaja i planova te drugih akata.

Planiranje

Financijski plan i Godišnji program rada za 2021. doneseni su na sjednici Velikog vijeća u prosincu 2020., a njihove izmjene na sjednici Predsjedništva Stranke u prosincu 2021. Financijskim planom planirani su ukupni prihodi u iznosu od 565.050,00 kn, rashodi u iznosu od 500.000,00 kn te višak prihoda u iznosu od 65.050,00 kn. Donesena je Izmjena Financijskog plana, kojom su prihodi planirani u iznosu od 490.545,00 kn, što je manje za 74.505,00 kn ili 13,2 %, rashodi u iznosu od 490.000,00 kn, što je manje za 10.000,00 kn ili 2,0 %, te višak prihoda u iznosu od 545,00 kn, što je manje za 64.505,00 kn ili 99,2 % u odnosu na Financijski plan. Planirani prihodi odnose se na prihode iz proračuna u iznosu od 475.000,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 15.500,00 kn i prihode od imovine u iznosu od 45,00 kn. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 419.900,00 kn, rashode za donacije (pomoći) u iznosu od 55.000,00 kn, rashode amortizacije u iznosu od 10.000,00 kn te financijske rashode u iznosu od 5.100,00 kn.

Godišnji program rada za 2021. sadrži programske aktivnosti koje se odnose na učlanjenje novih članova, osnivanje novih ogranaka i podružnica, organizaciju skupova i tribina na temu političkih načela, organizaciju Sabora Stranke, sudjelovanje u izbornoj promidžbi za lokalne izbore, kontinuirani rad na promidžbi putem medija i promidžbenih materijala, ustrojavanje ureda za pružanje tehničke i operativne pomoći članstvu i tijelima Stranke, uspostavu suradnje sa srodnim političkim strankama u inozemstvu i druge aktivnosti. Izmjene Godišnjeg programa rada sadrže nositelje aktivnosti (direkcija i ogranci Stranke), aktivnosti (organizacijske i političke, promidžbene i međunarodne aktivnosti te izbornu promidžbu), planirane iznose po aktivnostima te izvore financiranja (državni proračun i proračun jedinice lokalne samouprave).

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2021. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima (usvojeni na sjednici Predsjedništva u veljači 2022.). Financijski izvještaji s propisanim prilogima (Program rada i Financijski plan za 2021. i njihove izmjene te Izvješće o primljenim donacijama) dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja u propisanom roku te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva i Stranke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2021., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 452.347,00 kn, što je 198.765,00 kn ili 30,5 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane manji za 38.198,00 kn ili 7,8 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	590.853,00	398.601,00	67,5
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	57.795,00	38.982,00	67,4
3.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	2.400,00	0,00	-
4.	Drugi prihodi	64,00	14.764,00	23 068,8
	Ukupni prihodi	651.112,00	452.347,00	69,5

Vrijednosno značajnije smanjenje prihoda odnosi se na prihode iz državnog proračuna, koji su ostvareni 192.252,00 kn ili 32,5 % manje u odnosu na prethodnu godinu zbog manjeg broja zastupnika u 10. sazivu Hrvatskog sabora.

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni su u iznosu od 398.601,00 kn i čine 88,1 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke. Ostvareni su u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, prema kojima pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje imaju zastupnika u Hrvatskom saboru i nezavisni zastupnici koji su izabrani s nezavisnih lista. U skladu s odredbama članka 7. navedenog Zakona, Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora donio je u siječnju, srpnju i rujnu 2021. odluke o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika (Narodne novine 6/21, 78/ 21 i 107/21), prema kojima je Stranka za jednog zastupnika u 10. sazivu Hrvatskoga sabora ostvarila prihode u iznosu od 398.601,00 kn. Sredstva su iz državnog proračuna doznačena na središnji račun Stranke tromjesečno.

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu od 38.982,00 kn i čine 8,6 % ukupno ostvarenih prihoda. Sredstva za redovito godišnje financiranje Stranke do lokalnih izbora primljena su od jedanaest jedinica lokalne samouprave, a nakon lokalnih izbora od šest jedinica lokalne samouprave, u skladu s odredbama članaka 6. i 7. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, prema kojima pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave i nezavisni vijećnici na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerna broju dobivenih mjesta članova u predstavničkom tijelu jedinice samouprave prema konačnim rezultatima izbora za članove predstavničkog tijela jedinice samouprave.

Odredbom članka 96. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, propisano je da će se postupci koji su započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona, a koji nisu dovršeni, dovršiti prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 – pročišćeni tekst, 2/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/16 i 70/17). Prema evidenciji, Stranka je u predstavničkim tijelima do lokalnih izbora imala 24 vijećnika, a nakon lokalnih izbora u šest jedinica lokalne samouprave ima osam vijećnika.

Drugi prihodi ostvareni su u iznosu od 14.764,00 kn i čine 3,3 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na naknadu troškova izborne promidžbe za lokalne izbore iz proračuna pet jedinice lokalne samouprave u iznosu od 10.225,00 kn, od koalicijskog partnera (Hrvatska demokratska zajednica) za zajedničku izbornu promidžbu za lokalne izbore u iznosu od 4.500,00 kn (prema koalicijskom sporazumu o izbornoj političkoj suradnji zaključenim s Hrvatskom demokratskom zajednicom i Hrvatskom strankom prava) te druge nespomenute prihode (kamate) u iznosu od 39,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2021., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 565.137,00 kn, što je 382.555,00 kn ili 40,4 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 75.137,00 kn ili 15,3 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	27.486,00	0,00	-
2.	Materijalni rashodi	825.212,00	494.597,00	59,9
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	218.894,00	219.074,00	100,1
2.2.	Drugi materijalni rashodi	606.318,00	275.523,00	45,4
3.	Rashodi amortizacije	10.269,00	11.775,00	114,7
4.	Financijski rashodi	2.325,00	5.272,00	226,8
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	82.400,00	52.765,00	64,0
6.	Drugi rashodi	0,00	728,00	-
	Ukupni rashodi	947.692,00	565.137,00	59,6
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	651.112,00	452.347,00	69,5
	Manjak prihoda	296.580,00	112.790,00	38,0

U odnosu na prethodnu godinu, manje su ostvareni materijalni rashodi za 330.615,00 kn ili 40,1 % zbog smanjenih aktivnosti Stranke.

Na lokalnim izborima održanim u svibnju 2021. Stranka je sudjelovala kao nositelj koalicijskih lista u tri izborne jedinice (Splitsko-dalmatinska županija te gradovi Split i Kastav), kao koalicijski partner na zajedničkim listama s drugim političkim strankama u šest izbornih jedinica (gradovi Mursko Središće, Daruvar, Bjelovar, Omiš, Dugo Selo i Općina Podbablje) te samostalno u 14 izbornih jedinica (Brodsko-posavska županija; gradovi Solin, Slavonski Brod, Popovača, Nova Gradiška, Križevci i općine Dugi Rat, Staro Petrovo Selo, Okučani, Sibinj, Križ, Velika Ludina, Garčin i Nedelišće).

Stranka je s jednom ili više političkih stranaka (između ostalog, s Hrvatskom demokratskom zajednicom, Hrvatskom strankom prava, Hrvatskom narodnom strankom – liberalnim demokratima, Hrvatskom socijalno-liberalnom strankom, Hrvatskom seljačkom strankom Stjepan Radić, Strankom umirovljenika i Domovinskim pokretom) zaključila u veljači i travnju 2021. devet sporazuma o predizbornoj i postizbornoj političkoj suradnji na lokalnim izborima, od čega su u dva sporazuma (jedan za Splitsko-dalmatinsku županiju i Grad Split te drugi za Grad Bjelovar) ugovoreni, između ostalog, načini financiranja troškova izborne promidžbe Stranke i koalicijskih partnera te sastavljanje obračuna zajedničkog izlaska na izbore, dok u ostalim sporazumima način financiranja troškova izborne promidžbe nije ugovoren. Stranka je sastavila 17 financijskih izvještaja o financiranju izborne promidžbe za razdoblje od 19. travnja do 3. lipnja 2021. (za tri izborne jedinice u kojima je bila nositelj koalicijskih lista te za 14 izbornih jedinica u kojima je nastupila samostalno), koji su s podacima o ostvarenim primicima za financiranje izborne promidžbe, izvorima financiranja i troškovima izborne promidžbe te propisanim sastavnim dijelovima dostavljeni Državnom izbornom povjerenstvu, unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja. Prema navedenim izvještajima, ukupni primici za financiranje izborne promidžbe iznose 83.285,00 kn (vlastita sredstva u iznosu od 78.785,00 kn i sredstva koalicijskog partnera u iznosu od 4.500,00 kn), ukupni troškovi financiranja izborne promidžbe iznose 74.280,00 kn (materijalni troškovi u iznosu od 72.368,00 kn i financijski troškovi – bankarske usluge u iznosu od 1.912,00 kn) te višak prihoda iznosi 9.005,00 kn. Za osvojena vijećnička mjesta jedinice lokalne samouprave (pet) uplatile su Stranci u srpnju i kolovozu 2021. naknade troškova izborne promidžbe u iznosu od 10.225,00 kn. Posebni računi za financiranje troškova izborne promidžbe zatvoreni su u propisanom roku, a preostala sredstva nakon podmirenja bankarskih usluga uplaćena su na redovan račun Stranke. Za financiranje troškova izborne promidžbe u jednoj izbornoj jedinici (Grad Kastav) koalicijski partner (Hrvatska demokratska zajednica) je Stranci kao nositelju koalicijske liste uplatio sredstva u iznosu od 4.500,00 kn, što je u poslovnim knjigama Stranke evidentirano u okviru prihoda od povezanih neprofitnih organizacija, umjesto u okviru obveza za predujmove od koalicijskih partnera za financiranje izborne promidžbe za lokalne izbore.

Nadalje, u poslovnim knjigama Stranke, u okviru rashoda za donacije (pomoći) evidentirani su prijenosi sredstava kandidatima za dva gradonačelnika (za gradove Križevci i Omiš) i općinskog načelnika (za Općinu Dugi Rat) u iznosu od 53.000,00 kn, od čega je kandidat (za općinskog načelnika) vratio sredstva na redovan žiroračun Stranke u iznosu od 235,00 kn.

Skreće se pozornost da je sporazumima o zajedničkom izlasku na izbore, između ostalog, potrebno jasno i nedvojbeno urediti način financiranja i sastavljanja obračuna zajedničkog izlaska na izbore, kako bi podaci o financiranju izborne promidžbe u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima, kao i financijskim izvještajima o financiranju izborne promidžbe, bili evidentirani, odnosno iskazani u skladu s propisima koji uređuju financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija. Kada je politička stranka nositelj koalicijskog sporazuma, primljene predujmove treba evidentirati u okviru obveza za predujmove od koalicijskih partnera za financiranje izborne promidžbe, a ukupne rashode izborne promidžbe po okončanju izbora i obračunu udjela u troškovima treba umanjiti za dio rashoda koji se odnosi na koalicijske partnere te u poslovnim knjigama evidentirati potraživanja od koalicijskih partnera u iznosu pripadajućeg dijela njihovih rashoda izborne promidžbe.

– Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje ostvareni su u iznosu od 219.074,00 kn i čine 38,8 % ukupno ostvarenih rashoda, od čega se na promidžbu za redovno poslovanje odnosi 146.706,00 kn, a na izbornu promidžbu za lokalne izbore 72.368,00 kn.

Rashodi za promidžbu za redovno poslovanje u iznosu od 146.706,00 kn odnose se na promidžbeni materijal u iznosu od 146.406,00 kn (od čega kalendari, kutije za kalendare, dizajn i priprema kalendara i knjige pjesama s obradom fotografija u iznosu od 104.688,00 kn i pjesmarice, blokovi, bedževi, *baneri* i torbe u iznosu od 41.718,00 kn) te promidžbene usluge (kreiranje uskrzne čestitke) u iznosu od 300,00 kn.

Rashodi za izbornu promidžbu za lokalne izbore u iznosu od 72.368,00 kn odnose se na promidžbeni materijal (reklamni letci, upaljači, olovke, majice, *jumbo* plakati, *baneri*) u iznosu od 49.652,00 kn, promidžbene usluge (objave u tisku, oglašavanje na radiju, *web* portalima, izrada i emitiranje spotova) u iznosu od 16.184,00 kn, reprezentaciju u iznosu od 3.567,00 kn, službena putovanja osoba izvan radnog odnosa (preuzimanje propagandnog materijala, odlazak na druženje s građanima, sastanci radi dogovora vođenja predizborne promidžbe) u iznosu od 2.012,00 kn te poštarinu (neadresirana pošta) u iznosu od 953,00 kn.

– Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 275.523,00 kn i čine 48,8 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za usluge u iznosu od 168.377,00 kn, naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 58.433,00 kn, druge nespomenute materijalne rashode (reprezentacija) u iznosu od 24.380,00 kn te rashode za materijal i energiju u iznosu od 24.333,00 kn.

Rashodi za usluge ostvareni u iznosu od 168.377,00 kn odnose se na zakupnine i najamnine (zakup šest poslovnih prostora do konca srpnja 2021., odnosno po isteku jednog ugovora pet poslovnih prostora; najam poslovnog prostora za održavanje izbornog Sabora i najam osobnih automobila) u iznosu od 70.444,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu od 56.926,00 kn (od čega knjigovodstvene usluge u iznosu od 28.500,00 kn i usluge studentskog servisa u iznosu od 28.426,00 kn), usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 33.505,00 kn (od čega usluge telefona i poštarine u iznosu od 20.905,00 kn i usluge prijevoza članova Stranke na izborni Sabor u iznosu od 12.600,00 kn), komunalne usluge u iznosu od 5.282,00 kn, računalne usluge (zakup domene) u iznosu od 1.510,00 kn te usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 710,00 kn.

Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa ostvarene u iznosu od 58.433,00 kn odnose se na naknade za korištenje privatnih automobila u službene svrhe u iznosu od 27.961,00 kn, naknade za ugovore o djelu (četiri ugovora zaključena s članicom Stranke za obavljanje poslova pripreme i dostave dokumentacije knjigovodstvenom servisu za izradu završnog računa, za poslove vezane za lokalne izbore, analizu rezultata lokalnih izbora i poslove vezane za pripremu i održavanje izbornog Sabora Stranke) u iznosu od 27.922,00 kn te na naknade ostalih troškova (uslugu vođenja razgleda nacionalnog parka u okviru održavanja izbornog Sabora) u iznosu od 2.550,00 kn.

Rashodi za materijal i energiju ostvareni u iznosu od 24.333,00 kn odnose se na uredski materijal i ostale materijalne rashode (izrada članskih iskaznica, nabavu tinte za tonere, mrežne opreme, kuverti, fascikla, slušalica za mobitele, USB stika, torbica za mobitele, maski za lice, dezinficijensa i drugog uredskog materijala) u iznosu od 12.528,00 kn, energiju u iznosu od 10.006,00 kn (električna energija u iznosu od 4.568,00 kn, plin u iznosu od 4.527,000 kn, gorivo za *rent a car* u iznosu od 911,00 kn) te drugi materijal (ključevi, vijenci, cvjetni aranžmani) u iznosu od 1.799,00 kn.

– Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije ostvareni su u iznosu od 11.775,00 kn i čine 2,1 % ukupno ostvarenih rashoda. Obračun je obavljen u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18 – ispravak).

– Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 5.272,00 kn i čine 0,9 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa za poslovanje Stranke putem redovnog žiroračuna u iznosu od 1.992,00 kn i za bankarske usluge za lokalne izbore u iznosu od 3.280,00 kn (od čega se 1.912,00 kn odnosi na bankarske usluge iskazane u financijskim izvještajima o financiranju izborne promidžbe, a 1.368,00 kn na otvaranje i zatvaranje posebnih računa za financiranje izborne promidžbe putem kojih nije bilo prometa te plaćanja nakon podnošenja spomenutih financijskih izvještaja).

– Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) ostvareni su u iznosu od 52.765,00 kn i čine 9,3 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na donacije dane kandidatima Stranke za gradonačelnika i načelnika u iznosu od 49.765,00 kn te donaciju koalicijskom partneru (kandidat za gradonačelnika) u iznosu od 3.000,00 kn na temelju odluka Predsjedništva Stranke i predsjednika podružnice Stranke iz travnja 2021. S političkom strankom Domovinski pokret Stranka je u travnju 2021. zaključila Sporazum o izbornoj političkoj suradnji na lokalnim izborima 2021., kojim podržavaju kandidata Domovinskog pokreta za gradonačelnika Grada Omiša, koji je ujedno i nositelj liste i prvi na zajedničkoj listi za Gradsko vijeće Grada.

– Manjak/višak prihoda

Manjak prihoda za 2021. iznosi 112.790,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosi 265.176,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 152.386,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2021., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 167.340,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2021.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2021.	31. prosinca 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	15.363,00	20.696,00	134,7
1.1.	Proizvedena dugotrajna imovina	15.363,00	20.696,00	134,7
2.	Financijska imovina	282.050,00	146.644,00	52,0
2.1.	Novac u banci i blagajni	261.152,00	143.203,00	54,8
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	5.750,00	3.441,00	59,8
2.3.	Potraživanja za prihode	15.148,00	0,00	-
Ukupno imovina		297.413,00	167.340,00	56,3
3.	Obveze	14.929,00	14.866,00	99,6
3.1.	Obveze za rashode	14.929,00	14.866,00	99,6
4.	Vlastiti izvori	282.484,00	152.474,00	54,0
Ukupno obveze i vlastiti izvori		297.413,00	167.340,00	56,3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2021. manja je u odnosu na stanje iskazano početkom godine za 130.073,00 kn ili 43,7 % zbog smanjenja novčanih sredstava i vlastitih izvora.

Nefinancijska imovina u iznosu od 20.696,00 kn odnosi se na uredsku opremu i namještaj (čajna kuhinja s ugradnjom, radni stolovi, ormari, računala) u iznosu od 26.789,00 kn i komunikacijsku opremu (četiri mobitela) u iznosu od 17.837,00 kn, umanjenu za ispravak vrijednosti u iznosu od 23.930,00 kn.

Financijska imovina u iznosu od 146.644,00 kn odnosi se na novac u banci i blagajni u iznosu od 143.203,00 kn i potraživanja u iznosu od 3.441,00 kn (potraživanja za predujmove dobavljačima u iznosu od 2.924,00 kn i drugo u iznosu od 517,00 kn). Do vremena obavljanja revizije (svibanj 2022.) potraživanja nisu naplaćena.

Obveze su iskazane u iznosu od 14.866,00 kn i u cijelosti se odnose na obveze prema dobavljačima. Do vremena obavljanja revizije obveze su podmirene u iznosu od 14.552,00 kn ili 97,9 %.

Vlastiti izvori iskazani u iznosu od 152.474,00 kn odnose se na vlastite izvore u iznosu od 88,00 kn i višak prihoda u iznosu od 152.386,00 kn.

III. REVIZIJA ZA 2021.

Postupci revizije provedeni su od 2. svibnja do 15. srpnja 2022.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)
4. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19)
5. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija
6. Statut (prosinac 2021.)
7. Godišnji program rada za 2021. i izmjene Programa rada po aktivnostima za 2021.
8. Financijski plan za 2021. i Izmjene Financijskog plana za 2021.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi s prihodima iz proračuna, kao i materijalnim rashodima, amortizacijom, financijskim te drugim rashodima. Obavljeni su razgovori s članovima Stranke te su pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2021.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2021. nisu utvrđene nepravilnosti.

Stranka u cijelosti prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji.

Provedba naloga i preporuka

1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2020., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja. Revizijom za 2021. utvrđeno je da je postupljeno prema svim nalozima i preporukama.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Sustav unutarnjih kontrola	2020.	Razvijati sustav unutarnjih kontrola u cilju osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka te osiguranja kvalitete financijsko-računovodstvenog poslovanja Stranke.	31. prosinca 2022.	provedeno
2.	Planiranje	2020.	Pratiti ostvarenje rashoda po aktivnostima utvrđenim godišnjim programom rada, a na knjigovodstvenim ispravama (računima) navesti programsku aktivnost na koju se rashod odnosi kako bi bilo moguće utvrditi jesu li sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada i financijskim planom u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima.	28. veljače 2022.	provedeno
3.	Računovodstveno poslovanje	2020.	Evidentirati poslovne događaje u poslovnim knjigama i iskazati u financijskim izvještajima u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	28. veljače 2022.	provedeno
4.		2020.	Za obavljene usluge pribaviti dokumentaciju iz koje će biti vidljiva specifikacija obavljenih usluga, jedinične cijene te vrijeme obavljanja usluga kako bi informacija o obavljenim uslugama bila pouzdana i vjerno odražavala ono što predstavlja.	28. veljače 2022.	provedeno
5.		2020.	Rashode za službena putovanja obračunavati na temelju urednih i vjerodostojnih putnih naloga i priloženih isprava kojima se dokazuju izdaci i drugi podaci navedeni u putnom nalogu u skladu s odredbama Pravilnika o porezu na dohodak, kako bi se nedvojbeno moglo utvrditi da su sredstva korištena isključivo za ostvarivanje ciljeva predviđenih godišnjim programom i financijskim planom u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima.	28. veljače 2022.	provedeno

1.2. Stranka prihvaća status naloga i preporuka.